

PREGLED PODATKOV ZA KRAVE ČRNO-BELE PASME S STATUSOM ODBRANE BIKOVSKE MATERE V LETU 2012

Priprava: Betka Logar, Kmetijski inštitut Slovenije

Vir podatkov: Centralna podatkovna zbirka Govedo, Kmetijski inštitut Slovenije, pregled pripravljen glede na stanje v registru BM dne 03.10.2012

Za leto 2012 je bilo v Sloveniji odbranih 141 bikovskih mater (BM) črno-bele (ČB) pasme. Na novo je bilo odbranih 83 bikovskih mater, ostale so imele status odbrane BM tudi že v prejšnjem letu. Število rej z odbranimi bikovskimi materami po zavodih je prikazano v tabeli 1. V tabeli 2 so prikazani očetje, katerih vsaj tri potomke imajo status odbrane bikovske matere v letu 2012.

Število bikovskih mater in število rej z odbranimi bikovskimi materami v letu 2012 po zavodih je prikazano v tabeli 2. V tabeli 3 so prikazani očetje, katerih vsaj pet potomk ima status odbrane bikovske matere v letu 2012.

Tabela 1: Število bikovski mater (BM) in število rej po zavodih

Zavod	Število BM	Število rej BM
NM	14	9
LJ	26	13
KR	51	32
CE	15	12
PT	35	25
Skupaj	141	91

Zavod - Območni zavod Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije; MS - Zavod Murska Sobota, PT - Zavod Ptuj, CE - Zavod Celje, KR - Zavod Kranj, LJ - Zavod Ljubljana, NM - Zavod Novo mesto

Tabela 2: Očetje, po katerih je odbranih vsaj pet bikovskih mater (BM)

Oče	Število BM
ADELHI	11
LANCELOT-ET	9
JEFFERSON-ET	8
RUBEN	8
GARTER-ET	6
WINDOWS	6
GODZILLA-ET	5
JOSE	5

Lastnosti mlečnosti

Pri pregledu lastnosti mlečnosti so podani rezultati za vse odbrane bikovske matere ČB pasme s statusom BM v letu 2012. Ločeno so prikazana povprečja vseh zaključenih standardnih laktacij (tabela 3) in povprečja v prvih standardnih laktacijah (tabela 4).

Tabela 3: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti pri bikovskih materah črno-bele pasme v letu 2012

Zavod	Usm	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	ML	35	9749±1064	394.3±47.0	4.06±0.45	331.6±31.6	3.41±0.20
CE	ML	15	10030±1029	405.0±48.1	4.07±0.56	339.0±33.8	3.38±0.20
KR	ML	51	9904±1003	405.4±57.6	4.11±0.53	329.9±30.5	3.34±0.17
LJ	ML	26	10277±1059	406.6±47.5	3.97±0.42	340.1±34.8	3.31±0.18
NM	ML	14	9396±823	372.0±41.3	3.98±0.49	315.1±30.3	3.36±0.16
Skupaj	ML	141	9897±1031	399.5±51.2	4.05±0.49	331.7±32.2	3.36±0.18
Skupaj	Skupaj	141	9897±1031	399.5±51.2	4.05±0.49	331.7±32.2	3.36±0.18

N - število BM za katere so prikazani podatki

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Tabela 4: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti v prvi standardni laktaciji za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2012

Zavod	Usm	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	ML	35	8988±1098	366.3±47.4	4.10±0.47	304.2±35.4	3.39±0.22
CE	ML	15	9163±1066	365.7±66.7	4.00±0.59	308.4±41.3	3.36±0.18
KR	ML	51	9145±1099	367.6±54.9	4.04±0.59	301.1±35.4	3.30±0.16
LJ	ML	26	9689±1051	380.3±47.7	3.94±0.38	318.0±37.6	3.29±0.19
NM	ML	14	8706±437	345.5±39.2	3.97±0.42	292.1±17.2	3.36±0.18
Skupaj	ML	141	9165±1064	367.2±51.9	4.03±0.51	304.9±35.4	3.33±0.19
Skupaj	Skupaj	141	9165±1064	367.2±51.9	4.03±0.51	304.9±35.4	3.33±0.19

* - pomen oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Plemenske vrednosti

V tabeli 5 so prikazane plemenske vrednosti (PV12) za lastnosti mlečnosti v standardni laktaciji. Plemenske vrednosti izhajajo iz zadnjega (glede na datum priprave podatkov) uradnega nacionalnega obračuna plemenskih vrednosti, ki je bil izveden na Biotehniški fakulteti, Oddeleku za zootehniko.

Tabela 5: Povprečja in standardne deviacije plemenskih vrednosti za lastnosti mlečnosti za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2012

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)	IBM
PT	34	122±11	122±12	101±13	126±9	105±11	126±9
CE	14	129±12	125±11	95±14	135±9	105±13	134±7
KR	51	126±10	129±10	105±16	130±7	105±12	131±6
LJ	26	129±9	124±11	100±14	132±9	102±13	132±10
NM	14	123±8	123±8	101±12	126±8	105±13	127±7
Skupaj	139	126±10	125±11	101±14	130±9	105±12	130±8

IBM - indeks beljakovin in maščobe

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne mere

V tabeli 6 so prikazana povprečja telesnih mer za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2012 po zavodih in skupaj. Telesne mere višina vihra (VV), višina križa (VK), dolžina telesa (DT) in obseg prsi (OP) se izmeri ob odbiri BM. Običajno merjenje izvaja strokovni tajnik ali pa selekcionist območnega zavoda.

Tabela 6: Povprečja in standardne deviacije telesnih mer (VV - višina vihra, VK - višina križa, DT - dolžina telesa, OP-obseg prsi) pri bikovskih materah črno-bele pasme odbranih za leto 2012

Zavod	N(VV)	VV (cm)	N(VK)	VK (cm)	N(DT)	DT (cm)	N(OP)	OP (cm)
CE	6	143.3±2.3	2	146.7±2.0	2	143.2±3.7	2	206.0±1.4
KR	51	146.1±3.0	51	149.1±2.9	51	146.8±4.3	51	206.6±6.6
LJ	24	145.3±2.1	19	147.9±2.1	13	146.0±2.9	19	207.1±5.3
NM	14	143.7±2.7	14	147.2±3.6	14	144.6±2.8	14	205.0±5.8
PT	34	146.1±3.3	34	148.7±3.0	33	146.8±3.1	34	208.3±6.8
Skupaj	129	145.6±3.0	120	148.4±2.9	113	146.3±3.7	120	207.0±6.3

N – število BM pri katerih je bila izmerjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne ocene

Povprečne ocene za telesne lastnosti okvir (OK), omišičenost (OM), oblika (OB) in vime (VI) pri odbranih bikovskih materah ČB pasme v letu 2012 v Sloveniji prikazuje tabela 7.

Tabela 7: Povprečja in standardne deviacije telesnih ocen (OK - okvir, OM - omišičenost, OB - oblika, VI - vime) bikovskih mater črno-bele pasme odbranih za leto 2012

Zavod	N(OK)	OK	N(OM)	OM	N(OB)	OB	N(VI)	VI
PT	35	7.1±0.9	35	5.8±0.4	35	6.8±0.5	35	7.0±0.7
CE	15	7.1±1.0	15	5.8±0.4	15	6.8±0.4	15	7.4±0.6
KR	51	7.2±1.0	51	5.8±0.4	51	6.8±0.6	51	7.0±0.7
LJ	26	6.9±0.5	26	6.0±0.2	26	6.6±0.6	26	7.2±0.6
NM	14	6.7±1.1	14	5.7±0.5	14	6.7±0.6	14	7.1±0.8
Skupaj	141	7.1±0.9	141	5.8±0.4	141	6.7±0.6	141	7.1±0.7

N - število BM pri katerih je bila ocenjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah